

Een recensie van Bill Hybels' boek: *The Power of a Whisper*

Door Pastor Larry DeBruyn, 15-3-2011

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (1977 of HSV)
Vertaling, plaatjes en voetnoten door M.V.

Betreft: Bill Hybels, *The Power of a Whisper: Hearing God, Having the Guts to Respond*¹ (Grand Rapids, Zondervan, 2010). De achterflap leest: *Learn to Hear from Heaven as You Navigate Life on Earth*, of vertaald: Leer te horen van de hemel terwijl je op aarde door het leven navigeert.

“Hoe zoet zijn Uw woorden voor mijn gehemelte, zoeter dan honing voor mijn mond.
Door Uw bevelen krijg ik inzicht, daarom haat ik elk leugenpad”.
(Psalm 119:103-104)

Zestien jaar geleden merkte een psycholoog op dat onze cultuur overschakelde naar mystieke spiritualiteit, een omschakeling die er voor zorgde dat mensen een onderscheiden “innerlijke stem” hoorden; een stem die van tijd tot tijd “de luisteraar advies en raad”^[1] geeft. Misschien bewijst de christelijke sjibboleth², “De Heer zei me ...”, deze omschakeling. Maar merkwaardig genoeg komt het kenmerkende van de New Age/ New Consciousness beweging van 15 jaar geleden nu op onder mainstream evangelicals. In hun poging in de pas te lopen met de cultuur en in het proces om gecultuureerd te worden (Contra Romeinen 12:2; 1 Johannes 2:15-17) is dit fenomeen van “God horen spreken op een persoonlijke manier” erg “chic” geworden in het evangelische christendom.^[2]

Paul Young, auteur van de religieuze allegorie *The Shack (De Uitnodiging)*³ wijt de oorsprong van het boek aan de conversaties die hij had met God.^[3] *World* magazine rapporteert: “Young besteedde 80 minuten elke dag ... om zijn notitieboek te vullen met imaginaire conversaties met God die zich richtten op lijden, pijn en het kwade”.^[4] Een vriend van Young getuigde dat de conversaties authentiek waren.^[5] *The Shack* werd een religieuze bestseller bij evangelicals. Te midden van de kakofonie van stemmen die beweren een goddelijke “innerlijke stem” te horen of te hebben gehoord, kan je er nu de naam Bill Hybels aan toevoegen.

Het hoofd van de *Willow Creek Association*⁴ van pastors en kerken, claimt van sinds zijn jongensjaren, dat God tot Hem fluisterde. In een overdenking hoe het verhaal van zijn bediening uit te leggen aan een kampmaat, met wie hij zich terug herenigde in zijn volwassen leven, vraagt Bill Hybels:

“Hoe kon ik deze gewiekste, cynische zakenman vertellen dat mijn vijftigjarige odyssee zich ontvouwde zoals het is geweest vanwege een serie fluisteringen van God? Onhoorbare fluisteringen dan nog” (*The Power of a Whisper*, 16).

Voor de meeste leden en volgelingen van zijn vereniging zou men kunnen hopen dat de *onhoorbare* fluisteringen die Hybels hoorde/hoort echt uit God zijn. Op het vlak van onhoorbare fluisteringen bemerkte William James (1842-1910) dat mystici dikwijls bezig zijn met innerlijk tegenstrijdige frases, zoals “oeverloos meer”, “stomme taal”, “fluisterende stilte” en “verblindende duisternis”, om hun spirituele ervaringen te beschrijven. We keren ons daarom tot de bijbelse achtergrond die door de auteur wordt gebruikt om te staven dat God onhoorbaar fluistert tot mensen.

¹ Vertaling: “De kracht van een fluistering : God horen, het lef hebben om te antwoorden”.

² Komt van Rechters 12:6.

³ Lees over “De Uitnodiging” (The Shack): <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Shack.pdf>

⁴ Bill Hybels (born 1951, Kalamazoo, Michigan) is the founding and senior pastor of Willow Creek Community Church in South Barrington, Illinois, one of the most attended churches in North America, with an average attendance of 17,115 as of 2003. The church has been listed as the most influential church in America for the last several years in a national poll of pastors. He is the founder of the Willow Creek Association and creator of the Global Leadership Summit. Hybels is also an author of a number of Christian books, especially on the subject of Christian leadership. (Wiki).

De bijbelse analogie

Samuël was leerjongen onder priester Eli, die 40 jaar rechter was van Israël (1 Samuël 1:9; 4:18). Eli's rechterschap werd ontsierd door de losbandige immoraliteit van zijn zonen, Hofni en Phinehas, die normaal gezien in de priesterlijke voetstappen van hun vader zouden gewandeld hebben. Maar wegens hun schandelijk gedrag riep God iemand anders om Israël spiritueel te leiden. Hij riep Samuël. De geschiedenis spreekt van vier gelegenheden waarbij "de Heer Samuël riep" (1 Samuël 3:4, 6, 8, 10). Gods roep van Samuël vormt de basis waarop Hybels zijn zaak bouwt dat God tot hem fluistert. Zoals God Samuël riep, zo fluistert God tot Bill.

Hybels' persoonlijke ervaring

Over de tijd dat hij zijn second grade⁵ onderwijzeres het oudtestamentische verhaal over Eli en Samuël hoorde voorlezen, vertelt Hybels dat hij zijn onderwijzeres benaderde met de vraag:

“‘Miss Van Soelen’, zei ik, ‘spreekt God nog steeds tot kleine jongens?’ Zij lachte en liet een zucht. Ze plaatste haar twee handen op mijn schouders en keek me recht in de ogen. ‘O ja, Billy’, zei ze. ‘Hij doet dat zeker. En als je leert jezelf tot rust te brengen en te luisteren, dan zal Hij zelfs tot jou spreken. Ik ben er zeker van’. Ik kreeg een gevoel van bevrijding toen ik voor de eerste keer in mijn zeven jaren beseftte dat het christendom meer was dan wat oude regels, geloofsbelijdenissen en andere halsstarrige dingen. Misschien sprak God werkelijk. En misschien zou Hij tot mij spreken” (*The Power of a Whisper*, 20-21).

Na deze conversatie gaf zijn onderwijzeres hem een gedicht dat het volgende ritmische refrein bevatte: *Oh! Give me Samuël's ear, / An open ear, O Lord, / Alive and quick to hear / Each whisper of Thy Word; / Like him to answer to Thy call / And to obey Thee first of all.* (*The Power of a Whisper*, 22, 37).[7] Met het aanwenden van Gods roep van Samuël, om daarmee te bevestigen dat je goddelijke fluisteringen kan horen, zijn er problemen: empirische⁶, bijbelse en theologische.

Een empirisch probleem

Dat een zevenjarige jongen in de late jaren (19)50 in termen dacht van "oude regels, geloofsbelijdenissen en andere halsstarrige dingen" vergt teveel lichtgelovigheid. Zoals Hybels groeide ook ik op in een christelijk gezin in "Dutch" Western Michigan, en ik verzeker u dat bevrijd worden van "oude" restricties het laatste was wat in mijn jonge geest opkwam. Alhoewel 21ste eeuwse evangelicals, gecultiveerd door postmodernisten (d.w.z. er bestaat niet zoiets als waarheid), zulke "halsstarrige" dingen kunnen afwijzen - implicerend dat "halsstarrige" christenen moeten vergeleken worden met de Joden die rebelleerden tegen Jezus (Handelingen 7:51) - dachten kinderen in de late jaren '50 niet op die manier. Terwijl hedendaagse evangelicals een toenemende loskoppeling ervaren van christelijke dogma's en geloofsbelijdenissen, en daarom nieuwe ("fresh") spirituele ervaringen en openbaringen zoeken om de authenticiteit van hun geloof te bevestigen, geloof ik niet dat dit deel uitmaakte van het intellectuele milieu van de jaren (19)50.

Merk a.u.b. op: De authenticiteit van de onschuldige conversatie van de auteur met zijn onderwijzeres over God die Samuël roept, staat hier niet in vraag. Wat wel twijfelachtig is, is dat een zevenjarige jongen zich bevrijd voelde van "oude regels, geloofsbelijdenissen en andere halsstarrige dingen". Bovendien, als Hybels vanaf zijn kindertijd mystieke fluisteringen hoorde, waarom horen we daar dan pas nu van? Waarom hoorden we er niet vroeger in zijn bediening van?

Bijbelse problemen

Gods roep van Samuël kwam in een tijd dat "Het woord van de HEERE was schaars in die dagen" (1 Samuël 3:1), toen Gods communicaties (woorden en visioenen) met priesters - inbegrepen Eli - zeldzaam waren. Maar God sprak tot Samuël, misschien toen hij aan het slapen was in een kamer "in de nabijheid van de ark".[8] Om een schijn van ongepastheid te vermijden zegt de *Targum* (een Aramese vertaling en parafrase van het Oude Testament): "Samuël sliep in het verblijf van de Levieten en de stem van de Heer was luid vanuit de tempel".[9] We moeten opmerken dat het werk-

⁵ Second grade is de tweede schooljaar na de kindertuin. De leerlingen zijn dan traditioneel 7-8 jaar oud.

⁶ Empirisch: op de ervaring steunend.

woord “roepen” (Hebreeuws *quara*) niet fluisteren betekent (1 Samuël 3:4, 6, 8, 10). Het werkwoord betekent gewoonlijk “oproepen, dagvaarden, ontbieden”.^[10] Toen God Samuël riep, toen riep Eli Samuël (Hebreeuws *quara*, 1 Samuël 3:16). Gods roepen van Samuël was reëel, niet ethe- risch. Als wij daar zouden geweest zijn, dan zouden wij het ook gehoord hebben. Dat is de beteke- nis van het Hebreeuwse werkwoord. Dat roepen was van zulk geluidsniveau dat Samuël dacht dat Eli het gehoord had. God riep Samuël op. (1 Samuël 3:5).

Dat de Heer kwam, en daar bleef staan bij Samuël toen Hij hem riep (vers 10), geeft aan dat “god- delijke gevoelens geen substituut zijn voor een ontmoeting met God”.^[11] Samuël *voelde* niet door *intuïtie* dat God tot Hem sprak. De Heer sprak verbaal tot hem. Anders dan *The Power of a Whisper* impliceert dat het geweest is, was Gods roepen van Samuël, tot de profetische bediening, gewoon hoorbaar.

Bovendien geeft het verslag aan dat nadat de Heer Samuël riep, tijdens vier opeenvolgende nachten, Hij hem niet opnieuw riep. Met andere woorden: Gods roep van Samuël was niet voortdurend. Al- hoewel het verslag aangeeft dat Samuël God “aanriep” (1 Samuël 12:18), geeft dit niet aan dat na het derde hoofdstuk God Samuël nog riep. Gods roep van Samuël tot de profetische bediening werd afgerond in hoofdstuk 3. Er was geen verdere roep meer nodig. Met andere woorden: tegengesteld aan Hybels’ aanname en ervaring is er geen bijbelse aanwijzing dat “onhoorbare fluisteringen” in Samuëls leven voortduurden. En wat doet men dan wanneer de aangevoerde Schrift in feite geen spirituele ervaring ondersteunt? Dan is er ander bewijsmateriaal nodig.

Dus, om er zaak van te maken dat God fluistert, zinspeelt Hybels op de ervaring van Elia toen deze wegluchtte van de dreigementen van Izebel, verborgen in een grot een tornado en aardbeving over- leefde, en in de daarop volgende kalmte Gods “still small voice”⁷ hoorde (“stille zachte stem”, 1 Koningen 19:12, KJV).^[12] Toen hij zijn leven overgaf aan Christus, zinspelend op Elia’s ervaring, beleet Hybels: “In een flits van goddelijk inzicht hoorde ik Gods **stille kleine stem**” (nadruk toege- voegd, *The Power of a Whisper*, 25). Later beleet de auteur dat hij zijn “hele leven wijdde aan het volgen van de **stille kleine stem** van God” (nadruk toegevoegd, *The Power of a Whisper*, 109).

In zijn hoofdstuk “Our Communicating God”, probeert de auteur zijn zaak van een fluisterende God te stutten door het opsommen van personen en profeten in de Bijbel die Gods stem hoorden: Adam en Eva, Noach, Abraham, Jakob, Mozes, Bileam (een valse profeet), David, Micha, Satan (hij die continu God een Zijn volk belastert?), Job, Jesaja, Zacharia, Maria, Jozef, Jezus (God sprak tot Je- zus zoals Hij tot iedereen zou spreken?), de discipelen Petrus en Paulus. (*The Power of a Whisper*, 39-61). Moeten wij geloven dat God tot al deze personen via onhoorbare fluisteringen sprak? Zelfs een oppervlakkige lezing van de tekst geeft aan dat dit niet het geval is.

Theologische problemen

Dat God met mensen communiceert via onhoorbare fluisteringen introduceert de gedachte dat deze fluisteringen wel eens niet uit God kunnen zijn. Hybels geeft dit toe wanneer hij zegt:

*Alhoewel Gods fluisteringen zelden tastbaar zijn, zijn er concrete stappen die we kunnen onder- nemen om ons te helpen onderscheiden of wij iets van God horen ... Wat wij in dit hoofdstuk gaan onderzoeken kan significant de waarschijnlijkheid verkleinen dat wij een boodschap horen die niet van God is (*The Power of a Whisper*, 91).*

Noot: de auteur voorziet onderscheidingscriteria om te determineren of de fluisteringen al dan niet uit God zijn, maar geeft toe dat het horen van fluisteringen een riskante zaak is.

Gelovige, wilt u erkennen dat waargenomen fluisteringen misschien wel slechts muzes van uw ei- gen hart zijn? Zoals Martin Luther observeerde aangaande de oorsprong van wat sommigen Gods woord noemden: “Zij determineren wat Gods woord kan zijn, niet door te vertrekken van God die het spreekt, maar vertrekkend vanuit de mens die het ontvangt, en toch houden ze vol dat het Gods woord is”.^[13]

⁷ 1 Koningen 19:12, SV en HSV: “Op de aardbeving volgde een vuur, maar de HEERE was ook niet in het vuur. En na het vuur kwam het suizen van een **zachte stilte**”. Hier is geen sprake van een “stille zachte stem”.

Christen, wilt u erkennen, te midden van de kakofonie van spirituele stemmen die in onze religieuze cultuur van vandaag roepen, om te beoordelen of die zogenaamde fluisteringen uit een onheilige geest komen, of misschien wel uit de Lasteraar zelf? (Zie 1 Johannes 4:1). Als het over het horen van fluisteringen gaat, kan ik enkel denken aan Jesaja's vraag aan Israël: "Wanneer zij dan tegen u zeggen: Raadpleeg de geesten van doden en waarzeggers met hun gelispel en geprevel – zeg dan: Moet een volk zijn God niet raadplegen?" (Jesaja 8:19). Met zijn eigen woorden, in hoofdstuk 4: "Hoe te weten wanneer u hoort van God", bekent de auteur dat de criteria die hij aangeeft voor het onderscheiden van fluisteringen slechts "de waarschijnlijkheid **verkleinen dat wij een boodschap horen die niet van God is**". Ze **eliminieren** de waarschijnlijkheid niet. Onthoud dat er geen garanties zijn dat de fluisteringen uit God zijn en niet uit een andere "bron". Zo dan, als de fluisteringen niet uit God zijn en, om in te haken op de titel van het boek (*Having the Guts to Respond*), zullen de hoorders dan *het lef hebben om NIET te antwoorden*?"

Bij wijze van tegenstelling zegt de Psalmist ons "De bevelen van de HEERE zijn recht, zij verblijden het hart; het gebod van de HEERE is zuiver, het verlicht de ogen" (Psalm 19:9). In een ander website artikel - Who Goes There? - rezen er problemen door het horen van buiten-bijbelse communicaties van 'God'. [14]

Terwijl zij de *Sola Scriptura* van de Protestantse Reformatie in vraag stellen, en de genoegzaamheid van Gods geschreven Woord, openen de claims van onhoorbare fluisteringen de doos van Pandora voor mogelijke alternatieve geesten.

Onder emerging/emergent evangelicals is het gewoon om de Schrift te bekijken als een "metafoor", als een beschrijving van 's mensen *ervaringen* met God. Als zodanig *wordt* de Bijbel het Woord van God indien een persoon in de ervaring treedt zoals die welke de bijbelse figuren hadden. Om binnen te gaan in de metafoor, roept Hybels equivalentie⁸ in tussen zijn eigen en Samuëls (en in mindere mate Elia's) ervaring. Maar door zijn eigen onderscheidingscriteria ("Filter #2: Is it Scriptural?" *The Power of a Whisper*, 99) brengt de vergelijking geen gelijkheid. Vier keer riep God Samuël. Hij fluisterde niet tot Samuël, en ook niet op voortdurende wijze doorheen zijn leven. Hybels' vergelijking gaat het duidelijke verslag in 1 Samuël, hoofdstuk 3, te buiten. Deze Schriftpassage is het criterium.

Conclusie

Het feit dat hedendaagse evangelicals "frisse" openbaringen van God zoeken geeft aan dat zij de Heilige Schrift niet langer zien als genoegzaam en gezaghebbend in zaken van het geloof (contra 2 Timotheüs 3:16). Maar als de Bijbel niet langer als genoegzaam beschouwd wordt, doen de komende "frisse openbaringen" de volgende kwestie oprijzen: als fluisteringen het geschreven Woord van God herhalen, dan zijn ze *niet nodig*; als ze het geschreven Woord van God tegenspreken, dan zijn ze *ketterij*; als ze toevoegen aan het geschreven Woord van God, dan wijzen ze op de *inadequaatheid en ontoereikendheid* van de Schrift. Voor dit punt waarschuwt het boek Spreuken: "Voeg niets toe aan Zijn woorden, anders zal Hij u straffen, omdat u een leugenaar zou blijken te zijn" (Spreuken 30:6).

Vijftien jaar geleden hebben de Van der Merwes deze trend waargenomen. Zij schrijven:

"Zo te zien, ploeteren christenen bewust of onbewust in het oosters mysticisme en de geestenwereld. ... De motivatie daarachter lijkt het verlangen te zijn naar een dieper spiritueel begrip. Het probleem is dat christenen niet langer tevreden zijn met het letterlijke Woord van God. Zij zien uit naar ervaringen die "verder dan de gewijde bladzijden" gaan. Volgens hun innerlijke "heilige gevoelens" is het hemelse brood muf en oudmodisch geworden". [15]

"Zie, Ik zál die profeten! spreekt de HEERE, die hun tong gebruiken en spreken: Hij spreekt".

(Jeremia 23:31)

⁸ Equivalentie: gelijkwaardigheid.

Eindnoten

- [1] Elizabeth L. Hillstrom, *Testing the Spirits* (Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 1995): 15. Listening to and hearing the voice of God is a popular experience claimed by many of today's New Age/New Spiritualists. In 1965, Columbia University Professor of Medical Psychology Helen Schucman (1909-1981) began to hear an inner Voice speak to her. Over a period of seven years, the Voice dictated material to her that, with transcriptional help provided by her faculty colleague William Thetford, became *A Course in Miracles*. See Helen Schucman with William Thetford, *A Course in Miracles*, 3 Volumes (New York, NY: The Foundation for Inner Peace, 1976). Schucman credited the Voice that dictated the Course to be that of Jesus. New Age spiritualist Barbara Marx Hubbard (1929-) also listens to someone who speaks inside her. See Warren Smith, *False Christ Coming: Does Anybody Care?* (Magalia, CA: Mountain Stream Press, 2011): 25-34. New Age guru Neale Donald Walsch also claims to have heard God speak to him. See Neale Donald Walsch, *Conversations with God: an uncommon dialog, Book 1* (New York, NY: G.P. Putnam's Sons, 1995, 1996). His two subsequent volumes (Books 2 and 3) were published by Hampton Roads Publishing in Charlottesville, Virginia, 1997, 1998.
- [2] See Larry DeBruyn, "Be Still: Contemplative, or Listening Prayer and Psalm 46:10", Guarding His Flock Ministries, online: <http://guardinghisflock.com/2010/04/09/be-still/>.
- [3] Immediate to the plot of *The Shack* is a personal note that the main character, Mack, receives from Papa, or God. The note reads: "Mackenzie, It's been a while. I've missed you. I'll be back at the shack next weekend if you want to get together. -Papa" See Wm. Paul Young, *The Shack* (Los Angeles, CA: Windblown Media, 2007): 16.
- [4] Susan Olasky, "Commuter-driven bestseller", *World*, June 28/July 5, 2008, 49.
- [5] "I know the author well—a personal friend. (Our whole house church devoured it last summer, and Paul came to our home to discuss it—WONDERFUL time!) The conversations that "Mack" has with God are real conversations that Paul Young had with God ... and they revolutionized him, his family, and friends ... When he was a broken mess, God began to speak to him. He wrote the story (rather than a "sermon") to give the real conversations context—because Jesus also used simple stories to engage our hearts, even by-passing our objecting brains, in order to have His message take root in our hearts, and grow". Quoting Dena Brehm, on the interactive blog, Christian Universalism-The Beautiful Heresy: The Shack, posted February 14, 2008 at 11:44AM, <http://christian-universalism.blogs.com/thebeautifulheresy/2008/02/the-shack.html>. Though no longer available on the blog, the writer possesses a copy of the letter.
- [6] See William James, *The Varieties of Religious Experience* (New York: Longmans, Green, and Co., 1902): 420-421.
- [7] Bill Hybels, *The Power of a Whisper: Hearing God, Having the Guts to Respond* (Grand Rapids, MI: Zondervan, 2010): 22. Hybels quotes the hymn written by James Drummond Burns (1823-54), "Hushed Was the Evening Hymn", also called "Samuël" in some hymnals, from *Church Hymns and Tunes* (London: SPCK, 1874).
- [8] S.R. Driver, *Notes on the Hebreuws Text and the Topography of the Books of Samuël* (Winona Lake, IN: Alpha Publications, 1984 reprint of 1912 edition): 42.
- [9] Robert P. Gordon, *I & II Samuël: A Commentary* (Grand Rapids, MI: Zondervan Publishing House, 1986): 89.
- [10] Francis Brown, *The New Brown—Driver—Briggs—Gesenius Hebreuws and English Lexicon* (Peabody, MA: Hendrickson Publishers, 1979): 895.
- [11] Gordon, I & II Samuël, 89. The word "numinous" means "spiritually elevated". The word is used of the ecstatic state which contemplatives feel they achieve when they experience God within. Gordon compares the Lord standing by Samuël to Eliphaz when a spirit-image spoke to him and said, "Shall mortal man be more just than God? shall a man be more pure than his maker?" (Job 4:12-17). Neither Samuël's nor Eliphaz's experiences were inaudibly numinous. No. God really spoke to them, and had you or I have been present, we would have heard the conversation. That's why we read of the calls in the Bible!
- [12] That Elijah's encounter with the Lord was not mystical, see Larry DeBruyn, "A Still Small Voice?" Guarding His Flock Ministries, online: <http://guardinghisflock.com/2010/04/29/a-still-small-voice/#more-1043>.
- [13] Quoted by Donald G. Bloesch, *Holy Scripture: Revelation, Inspiration & Interpretation* (Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 1994): 223. That I employ Luther's quote from his book does not mean that I embrace Bloesch's view of inspiration.
- [14] See Larry DeBruyn, "Who Goes There? Encountering Voices in the Quiet of Contemplative Prayer", Guarding His Flock Ministries, online: <http://guardinghisflock.com/2010/11/16/who-goes-there-2/>.
- [15] Travers and Jewel Van der Merwe, *Strange Fire: the Rise of Gnosticism in the Church* (Lafayette, IN: Discernment Ministries, 1995): 21. Available online: <http://discernment-ministries.org/StrangeFire.pdf>.